

forstaaer Begrebet „kirkelig Disciplin“ og det hele Forhold. Han kom idelig tilbage til, hvad han kalder den gamle Kirke-disciplin, som han troer, ikke længer eksisterer, som han troer, kan gjenoplives ved denne Lov; men man kan jo i en Lov kun henvisse til noget Bestaaende og ikke til, hvad der er afføstet. Han tænker vel derved paa den Magt, man i gamle Dage havde til at lade Folk stille hen og underkaste dem aabenbart Skriftemaal og Sligt; men denne Magt støttedes paa en anden Bestemmelse, som man iforveien havde om, at Alle, med visse Undtagelser, som vare særskilt bevilgede, skulde være lutherste Christne og høre til Folkkirken, og i Kirken kunde de nu behandles saaledes; det forudsætter, at alle Folk skulle være i Kirken; men denne Forudsætning eksisterer ikke mere, og de andre Bestemmelser ere heller ikke i Live, saa at en enkelt Præst eller flere enkelte Præster skulde kunne bringe dem i Anvendelse; men derimod er der aldrig opgivet og kan aldrig opgives en Kirke-disciplin. Det er allerede antydet af den sidste ærede Taler. Jeg skal søge at give dette et bestemtere Udtryk. Kirken er et Samsund og der kan aldrig tænkes noget med visse Rettigheder forsynet Samsund — og vi have jo tillagt Folkkirken meget væsentlige Rettigheder — uden at dette Samsund har en vis Myndighed over sine Medlemmer, forsaavidt de ville være Medlemmer af Samsundet, Ret til at paasee, om Medlemmerne opfylde de første og almindeligste Betingelser for at høre til Samsundet; Samsundet kan være saa liberalt og lidet strengt, som det vil, i at bestemme Grændsen for disse Betingelser, men det kan ikke straffe sig Retten til at sige, at den, der haaner Samsundet og erklærer ikke at troe paa de første Betingelser derfor, han maa heller ikke være deri. Det er Begrebet af Kirke-disciplin i Almindelighed, og den kunne vi aldeles ikke ophæve. Jeg vil forsøge at gjøre den ærede Landsdøngsmand klart, at hans Forslag, hvilket gif ud paa at ivre for Friheden, fører til den allerførste Lov, ligesom han jo ogsaa har vaklet noget mellem Friheden og Beholdelsen af den hidtilværende Politivang. Han vil ikke have nogensomhelst Disciplin. Lad os nu see, hvilken Disciplin der er hentydet til i Lovens Mottiver. Der er naturlig-

vis, fordi det er det eneste, der virkelig har nogen praktisk Anvendelse, hentydet til hvad jeg vilde kalde det Negative. Der er ikke hentydet til, at man kan paalægge det Menighedsmedlem, der vægrer sig ved at lade sit Barn døbe, nogen Straf; men man kan, da han vægrer sig ved en Handling, som Kirken anseer for nødvendig, sige: „Ja, saa vægrer Kirken sig ved at sætte sig i Forhold til Dig under visse Tilfælde; Du negter af de og de Grunde at lade dine Børn døbe, Du negter Daabens Gyldighed, Du anseer Sligt for en Bagatel, Du ytrer Dig haanlig og ligegyldig derom, og ligeoverfor denne Vægring sige vi, at vi ikke kunne tage Dig til Alters, vi kunne ikke behandle Dig som Medlem.“ Det er Anvendelsen af Kirke-disciplinen. Nu vil den ærede Landsdøngsmand ingen Kirke-disciplin have — hvad vilde deraf følge? Vi komme her ind paa en anden Form af Lov, som vi ligesaavel have haft her i Landet, nemlig Loven over Præsterne til at handle imod deres Samvittighed. Naar altsaa en Præst eller flere Præster eller et heelt Stifts Præster sige: den og den Mand spotter Daaben, han siger, at han bryder sig ikke det Allermindste om Daaben, at den er ham aldeles ligegyldig, eller: „ja, den kan være god nok, men den convenerer mig ikke, og jeg har derfor fem Børn liggende udøbte, men jeg vil alligevel gaae til Alters“ — saa siger Præsten: „Nei, Du kan ikke stedes til Alters; det er imod Disciplinen.“ Nu vil den ærede Landsdøngsmand, som sagt, ikke have nogen Disciplin, han vil altsaa have Politiet anvendt mod Præsterne, imod Kirken; denne skal tvinges til at tage Enhver til Alters, meddele Enhver fri Afgang til Kirkens Goder, i hvilket som helst Forhold han endog sætter sig til Kirkens Daab. Idet man siger, at der maa slet ikke være nogen Kirke-disciplin og man saa deri indbefatter just det Negative, at Ingen maa udelukkes fra noget enkelt af Kirkens Goder, siger man med andre Ord: Staten skal tvinge Præsterne til at modtage og behandle som fuldgjældigt Menighedsmedlem Enhver, han opføre sig imod og behandle Kirken, som han vil. Det er egentlig Consequenten, og det have vi ogsaa forsøgt udført her. Ligesom man vilde tvinge